

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment

Luomuvalvontajärjestelmä 2021

Varsinais-Suomen
ELY-keskus

Luomutiimi/ Strang Eila

2021

Vuosi 2021 ajankohtaista

- Luomuvalvontajärjestelmä
- Tarkastukset
- Poikkeamat
- Näytteenotto
- Luvat

UUTTA:

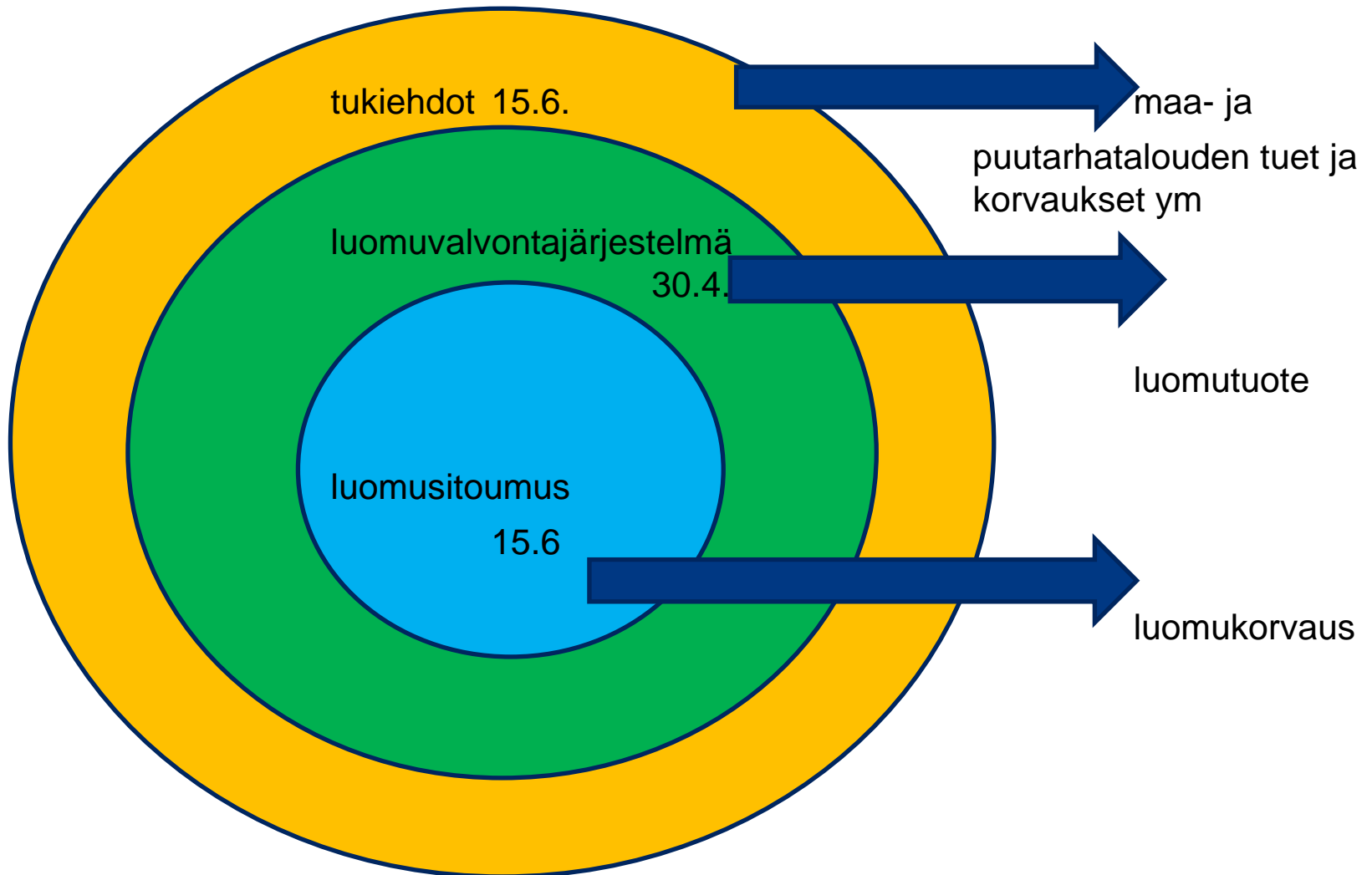
- Riskien arviointi
- Uusi luomuasetus

Miksi luomuvälvontajärjestelmä

- Luonnonmukaiseen tuotantotapaan liittyvät merkinnät edellyttävät liittymistä välvontajärjestelmään
- Merkintöjä voidaan käyttää maataloustuotteissa, elintarvikkeissa, rehuissa, siemenissä ja lisäysaineistossa
- Merkinnät antavat ostajalle käsityksen ja luottamuksen siitä, että tuote on tuotettu luonnonmukaista tuotantoa koskevien vaatimusten mukaisesti.

Liittyminen luomuvälvontaan

- Valvontajärjestelmässä on eri tuotantosuunnat, joihin jokaiseen tulee tarvittaessa erikseen liittyä
 - Peltokasvien viljely, sis. avomaanviljelyn, puutarhatuotannon ja hedelmäviljelyn
 - Kasvihuonetuotanto
 - Sienten kasvatusta
 - Keruutuotanto
 - Eläintuotanto
 - Alhainen jalostus

Liittyminen luomuvalvontaan 2021

- **Uuden toimijan tulee liittyä valvontajärjestelmään viimeistään 30.4.** mikäli hakee luomusitoumusta vuonna 2021
- **Siirtymävaihe voi alkaa aikaisintaan siitä päivästä kun ilmoitus valvontajärjestelmään liittymiseksi on saapunut ELY-keskukseen.**

Ensimmäinen tuotantotarkastus

- Ensimmäiseen tarkastukseen yhteydessä tehdään yleensä kuluvan vuoden tuotantotarkastus
 - Tuotantotarkastus tehdään jatkossa kerran vuodessa
- ELY-keskus tekee päätöksen toimijan liittämistä valvontajärjestelmään hyväksytyin ensimmäisen tarkastuksen perusteella
- Siirtymävaiheen jälkeen tilan tuotteita voi myydä luonnonmukaiseen tuotantoon viittaavin merkinnöin

Tuotantotarkastus 1/3

- Tuotantotarkastuksessa tarkastetaan luomutuotantoehtojen noudattaminen
 - Tehdään ympäri vuoden
 - Tarkastuksesta ei tehdä päätöstä jos kaikki on kunnossa
- Tuotantotarkastuksen perusteella toimijalle annetaan asiakirjaselvitys eli luomutodistus
- 2021 painopiste: varastokirjanpito

Tuotantotarkastus 2/3

- Viljelijäkirjeessä tulee esimerkkilomake helpottamaan oman kirjanpidon tarkistamista
- Muistutus :
 - Varastokirjanpidosta on selvittävä vähintään tilalle hankitut, käytetyt ja luovutetut tuotteet ja tuotantopanokset sekä varastotase ja siilokartta

Tuotantotarkastus 3/3

- Luomutodistus on todistus luomuvalvontaan kuulumisesta ja tuotantoehtojen noudattamisesta
 - Luomutodistus on saatavana myös Ruokaviraston sivuilla hakupalvelussa
 - Lähetetään viljelijälle ja liitteenä tarkastajan tekemä tuotantotarkastuskertomus, myös ensimmäisestä tarkastuksesta
- Lisäksi tehdään tarvittaessa uusintatarkastuksia ja ylimääräisiä ennalta ilmoittamattomia tarkastuksia

Luova- luonnonmukaisen valvonnan tarkastus

- Tuotantotarkastuksessa täytettävä sähköinen havaintopöytäkirja
- Viljelijän sähköpostiin kopio
 - **Viljelijä kuittaa tarkastuksen**
- Luomutodistus lähetetään postissa

Näytteenotto

- Vuosittain vähintään 5 % luomutoimijoista
- Riskiperusteinen
- Varmistetaan
 - ettei ole käytetty luomutuotannossa kiellettyjä tuotantopanoksia
 - tavanomaisia tuotteita ei markkinoida luomuna
 - erilläänpidosta on huolehdittu

Tänä keväänä

- Etätarkastuksia jatketaan
- Paikanpäällä tehtävissä tarkastuksissa, esim. eläintarkastukset, huomioidaan hallituksen ja Ruokaviraston antamat ohjeet

Poikkeamat

- Mikäli kaikki on kunnossa, viljelijälle lähetetään ainoastaan luomutodistus liitteineen
 - OK-ilmoitus muistuttaa / ohjeistaa korjaavista toimenpiteistä
- Tarkastuksen perusteella tuotantoehtojen poikkeamista voidaan antaa
 - Huomautus
 - Kehotus
 - Markkinointikieltopäätös

Markkinointikielto

- Voi koskea yhtä erää tai tuotetta tai tuotantosuuntaa
 - Esim. tietty eläin, tarkastetun vuoden esim.kaurasato, kasvihuonetuotanto
 - Luonnonmukaiseen tuotantoon viittaavat merkinnät tulee poistaa tuotteista ja niitä ei voi markkinoida luonnonmukaisesti , tuotettuna
- Toimijan on ilmoitettava markkinointikiellosta tuotteen ostajalle
 - Ei estä tuotteen markkinointia tavanomaisena

Muutoksen tilan toiminnassa ja olosuhteissa 1/2

- Elylle on ilmoitettava kirjallisesti
 - Uusi tuotantosuunta
 - Toimijan vaihtuminen
 - Toimijan eroaminen valvontajärjestelmästä
 - **Alihankintasopimukset**

- Ely-keskukseen ei tarvitse ilmoittaa muutoksista luomusuunnitelmaan

Muutoksen tilan toiminnassa ja olosuhteissa 2/2

- Toimijan eroaminen valvontajärjestelmästä
 - **Kirjallisesti**
 - Viljelijän oikeus myydä tuottamiaan luomutuotteita päättyy ELY-keskuksen tekemään päätökseen toimijan poistamisesta luomuvalvontajärjestelmästä
 - **Varastojen osalta voi jäädä luomuvalvontaan. Vuosittainen tuotantotarkastus kohdentuu tällöin varaston ja erilläpidon valvontaan.**

Luvat

- Rinnakkaisviljely
- Lisäysaineisto
- Siirtymävaiheenlyhennys

Toimijakohtaiset luvat 1/3

- Rinnakkaisviljely
 - Kuvattava **aina** luomusuunnitelmassa jos tilalla tuotetaan samaa kasvilajia
 - Luomu ja siirtymävaiheessa
 - Siirtymävaiheessa 1, 2 ja 3
 - Luomu ja tavanomainen
 - Myös kasvin syys- ja kevätmuodon viljely eri siirtymävaiheessa olevilla lohkoilla aiheuttaa rinnakkaisviljelytilanteen

Toimijakohtaiset luvat 2/3

- Luomuyksikön **sisäinen rinnakkaisviljely**
 - Ei vaadi ELY-keskuksen lupaa
- Erillään pidosta huolehdittava
- Eri vaiheen tuotteet tunnistettava koko ajan

Toimijakohtaiset luvat 3/3

- Tilalla sekä **tavanomainen että luomuyksikkö**
 - **Aina** tarvitsee ELY-keskuksen luvan nro 9
 - Lupa haettava ennen sadonkorjuuta
 - Myönnettynä ennen sadonkorjuuta
 - Voidaan myöntää useammalle vuodelle
- Lupa mahdollistaa luomutuotteen myymisen ja käyttämisen luomuna
- Kirjanpito kunnossa ja varastointi erillään

Toimijakohtaiset luvat 1/3

- Lisäysaineisto
 - Pääsääntö: Käytettävä luonnonmukaisesti tuotettua lisäysaineistoa sekä luomu että siirtymävaihelohkoilla
 - Siemenseoksen kaikkien lajien on oltava luomusiementä

- Poikkeuslupa
 - Tavanomaisen lisäysaineiston käyttö-
lupahakemus 9c

Toimijakohtaiset luvat 2/3

- Yksittäiselle viljelijälle
 - eräkohtainen
 - yhdelle kasvukaudelle
- Haettava viimeistään 1.5
 - Hakemuksessa perustelut halutun lajikkeen käyttöön
- Lisäysaineiston käyttöön oltava lupa ennen kylvöä

Toimijakohtaiset luvat 3/3

- Oman lisäysaineiston tuottamiseksi haettuun poikkeuslupaan näkyviin hehtaarit mille alalle kylvää
- Myönnetty lupa voimassa hakemuksen saapumispäivästä ELY-keskukseen

Toimijakohtaiset luvat

- Siirtymävaihe voi alkaa aikaisintaan siitä päivästä kun ilmoitus valvontajärjestelmään liittymiseksi on saapunut ELY-keskukseen.
- Siirtymävaihe voi tietyin edellytyksin alkaa takautuvasti hakemuksella 9d
-perusteluina lohkon aikaisempi käyttö
- Lyhennystä voi hakea koska tahansa

Uusi luomuasetus (EU) 2018/848 voimaan 1.1.2022

- Muutoksista tullaan pitämään koulutus syksyllä 2021
- Käydään läpi keskeisimmät muutokset

Varsinais-Suomen ELY

Luomutiimi

Erkki Aro, erkki.aro@ely-keskus.fi

0295 022 547

Kitty Enberg kitty.enberg@ely-keskus.fi

0295 022 555

Teija Nielsen teija.nielsen@ely-keskus.fi

0295 022 624

Eila Strang eila.strang@ely-keskus.fi

0295 022 667

luomu.varsinais-suomi@ely-keskus.fi

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment

Eläintuotanto 2021

Varsinais-Suomen
ELY-keskus

Luomutiimi/Strang Eila

23.3.2021

Ajankohtaista

- Eläinten hankinta
 - Luvat 2021
- Luomurehut
- Painopiste
 - riskinhallinta

Eläinten hankinta

- Luomueläimiä myytäessä tai ostettaessa eläintä tulee seurata aina voimassa oleva luomutodistus ja vaatimuksenmukaisuusvakuutus
- Eläin ei voi olla siirtymävaiheessa vaan se on joko luomu tai tavanomainen
- Poikineita naaraspuolisia eläimiä voi hankkia ainoastaan ELY-keskuksen luvalla ja vain alkuperäisrotuihin kuuluvia eläimiä

Luomurehut

- Luomumärehtijöiden ruokinnan tulee perustua 100% luomurehuihin
 - Pellavansiemen ja hiiva on oltava luonnonmukaisesti tuotettu
- Täydennysrehut
 - Etiketit ja nettitiedot eivät ole aina yhteneväiset
 - Etiketti on määräävä
 - Ei riitä pelkät asetusten numerot

Luomurehut

- Rehulainsäädännön mukaan pakkausmerkinnät tulee olla Suomessa suomen – ja ruotsinkielellä
- Jos olet epävarma täydennysrehun soveltuvuudesta; varmista se ensin, osta vasta sitten
- **Vastuu luomueläinten tuotantoehtojen mukaisesta ruokinnasta on aina toimijalla**

Riskinarviointi 1/2

- Painopiste 2020 – 2022 kirjanpidossa ja petosten ehkäisyssä, jotta toimija ei tulisi huijatuksi
 - 1.vuosi 2020: Löytyykö eläintenhoitosuunnitelmasta kirjanpidon kuvaus? Onko eläintenhoitosuunnitelmassa kuvattu tuotevirtakirjanpito (eläintuotannon osalta) ja vastaanottotarkastukset?

Riskinarviointi 2/2

- **2.vuosi 2021: Toimiiko toimija oman eläintenhoitosuunnitelmansa mukaisesti? Vastaako eläintenhoitosuunnitelma todellisuutta kirjanpidon osalta?**
 - **rehukirjanpito**
- 3.vuosi 2022: Tarkastajan kokonaisarvio toimijan kirjanpidosta perustuen tarkastuksen havaintoihin

Uusi luomuasetus (EU) 2018/848 voimaan 1.1.2022

- Muutoksista tullaan pitämään koulutus syksyllä 2020
- Käydään läpi keskeisimmät muutokset

Varsinais-Suomen ELY

Luomutiimi

Erkki Aro, erkki.aro@ely-keskus.fi

0295 022 547

Kitty Enberg kitty.enberg@ely-keskus.fi

0295 022 555

Teija Nielsen teija.nielsen@ely-keskus.fi

0295 022 624

Eila Strang eila.strang@ely-keskus.fi

0295 022 667

luomu.varsinais-suomi@ely-keskus.fi